N°. 230. 1857.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 29 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 26 September 1857, n° 55, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de benoeming van *J. C. de Bruijn*, burgemeester van Harmelen, tot secretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 26sten September 1857, n°. 57, is benoemd tot griffier bij het provinciaal geregtshof in Friesland *K. Bonga*, thans substituut-griffier bij voormeld hof.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 26sten September 1857, n°. 58, is aan den heer *Th. A. Jorritsma*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van lid der commissie van administratie over de gevangenissen te Hoorn.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSCHE ZAKEN.

De Minister van Buitenlandsche Zaken brengt, ten gevolge van een bij hem ontvangen officieel verzoek, ter kennis van de belanghebbenden dat de gedenkpenning, bij keizerlijk decreet van den 12den Augustus 1857 ingesteld, ter eere der krijgslieden, die tusschen 1792 en 1815 onder de Fransche vanen hebben gestreden, zoodra mogelijk zal worden uitgereikt door het Fransche gezantschap te 's Gravenhage. Dien ten gevolge behooren zij, die daarop aanspraak vermeenen te kunnen maken, hunne aanvragen te rigten aan 's Keizers gevolmagtigd minister en buitengewoon gezant bij het Nederlandsche hof, met overlegging van de stukken en bescheiden, behelzende het authentiek bewijs hunner vroegere krijgsdiensten.

Voorts wordt ten gerieve der belanghebbenden opgemerkt:

dat afschriften dier bescheiden niet als voldoende bewijsstukken worden aangemerkt;

dat stukken in de Hollandsche taal, welke door hen mogten worden overgelegd, vergezeld dienen te zijn van eene Fransche vertaling;

dat door het Departement van Buitenlandsche Zaken uit Parijs terug gevraagd worden de derwaarts opgezonden stukken van die gewezen krijgslieden, die zich in tijds aangemeld hebben, om deelgenooten te worden van het legaat van Keizer Napoleon I;

dat bij gemeld Departement nog voorhanden zijn verscheidene zoodanige stukken van hen, die zich wegens dat deelgenootschap te laat hebben aangemeld, en wier aanvragen alzoo niet zijn opgezonden;

dat deze bescheiden aanstonds, en de eerstgemelde terstond na terugbekoming uit Parijs zullen opgezonden worden aan hen die ze aan het Departement aanvragen;

dat aan allen wordt aanbevolen, om de inzending hunner aanvragen aan het Fransche gezantschap in 's Hage zooveel mogelijk te bespoedigen.

's Gravenhage, den 28sten September 1857.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Op de reis van Strasburg naar Stuttgart heeft de Keizer der Franschen te Baden een bezoek aan het Badensche hof gebragt en een bezoek ontvangen van den Prins van Pruissen, die hem eenen vriendschappelijken brief van den Koning van Pruissen overhandigde.

Keizer Napoleon is jl. Vrijdag te Stuttgart aangekomen; hij heeft kort daarna een bezoek van Keizer Alexander ontvangen, en hem een tegenbezoek gebragt. Volgens een telegraphisch berigt heeft de Keizer der Franschen den volgenden dag een onderhoud gehad met den Russischen minister van buitenlandsche zaken, die zijnen Souverein op de reis in Duitschland vergezelt, en zouden de Keizerin van Rusland alsmede de Koningin van Griekenland des avonds van dien dag te Stuttgart aankomen.

De ministeriele bladen van Parijs deelen met genoegen het berigt mede van de aanstaande ontmoeting der Keizers van Rusland en Oostenrijk te Weimar. De *Patrie* ziet daarin een heuglijk feit, hetwelk veel goeds voor de toekomst belooft, en de *Constitutionnel* zegt dat de zamenkomst van gekroonde hoofden te Weimar die te Stuttgart in het volle licht stelt en hare vredelievende strekking nog meer doet uitkomen.

— Reeds is gemeld dat de bepalingen, welke vroeger wegens den ongunstigen uitslag van den graanoogst in Frankrijk gemaakt zijn omtrent den in- en uitvoer van levensmiddelen, krachtens een keizerlijk besluit van den 22sten dezer nog in werking zullen blijven tot den 30sten September 1858. De ministeriele *Constitutionnel* behelst een hoofdartikel, strekkende tot toelichting van dit besluit; daarin wordt gezegd dat hetzelve niettegenstaande den goeden uitslag van den jongsten oogst noodig was ten einde gelegenheid tot aanvulling der uitgeputte voorraadschuren te geven, en dat het gouvernement geenszins voornemens is aan den Franschen landbouw de bescherming te ontrekken, die hij in de regten op den invoer van buitenlandsch graan vindt.

De officiele *Moniteur* bevat een artikel van nagenoeg dezelfde strekking.

— Twee particuliere brieven uit Calcutta, gedagteekend den 8sten Augustus jl. en door de Londensche *Times* aangehaald, melden dat 500 man Fransche troepen in Indie aangekomen waren. Het genoemde blad vermoedt dat deze Fransche troepen uit China overgezonden zijn om tot beveiliging der Fransche bezittingen in Indie gebezigd te worden.

ENGELAND.

Bij een besluit van Koningin Victoria van den 24sten dezer is bepaald dat op aanstaanden Woensdag den 30sten dezer een algemeene boete- en bededag zal gehouden worden wegens de rampen die de Engelschen in Indie getroffen hebben en nog bedreigen.

Het gouvernement haast zich, aan de veldheeren, die zich in den hagchelijken strijd tegen de Indische muiters onderscheiden, openlijke eerebljken te verleenen: de generaal-majoor Havelock zal onverwijld tot kommandeur, en vijf andere Indische hoofdofficieren, met name Wilson, Neill, Chamberlain, Nicholson en van Cortlandt, zullen tot ridders van de Bath-orde benoemd worden. Dit berigt de ministeriele *Globe*, en voegt er bij, dat ook de generaal Ashburnham, die als opperbevelhebber der tegen China uitgezonden expeditie te Hongkong aangekomen is, zich van daar naar Indie zal begeven, om er bevel over eene afdeeling van het Engelsche leger te voeren.

Zoo men een berigt van *le Pays*, een ministerieel blad van Parijs, gelooven mag, bestond er, bij de afzending der jongste brievenmaal uit Indie, ernstige oneenigheid tusschen den gouverneur-generaal en den nieuwen opperbevelhebber der Britsche krijgsmagt, sir Colin Campbell, en had deze laatste lord Elgin alsmede het publiek op zijne zijde.

Eene stoomboot van de maatschappij, welke met het overbrengen der Indische landpost is belast, is door het Engelsche gouvernement gehuurd om troepen naar Alexandrie te brengen, welke van daar naar Indie zullen gezonden worden.

— Hoewel sommige Iersche dagbladen in hunnen haat tegen Engeland zich gunstig voor de zaak der Indische muiters uitlaten, beantwoordt de Iersche burgermilitie bereidwillig aan de oproeping om onder de wapenen te komen en binnen 's lands werkelijke dienst te doen.

— In ons vorig nommer is gemeld dat de Sultan eene som van 1000 ponden sterling geschonken heeft voor het fonds tot ondersteuning der Engelschen die door den opstand in Indie noodlijdend geworden zijn. De commissie voor het verzamelen van dat fonds heeft voor deze milde gift haren dank betuigd, en daarbij deze verklaring gevoegd: » Aan personen van alle godsdiensten wordt in Indie vrijheid gelaten om ongemoeid God naar hun geweten te dienen; en het besturen van dat land wordt beschouwd als eene door God voor het heil der bevolking aan Engeland opgedragen taak. Van deze grondregelen zal nooit worden afgeweken; en zij zullen met Gods zegen de grondslag zijn voor eene grootere mate van welvaart dan Indie ooit nog bereikt heeft."

DUITSCHLAND.

De in ons vorig nommer vermelde diplomatieke conferentie, welke vóór het vertrek van den graaf von Buol naar Carlsbad te Weenen gehouden moet worden, en waartoe de Oostenrijksche gezanten in Londen, Parijs en St. Petersburg ontboden zijn, vindt, volgens den veelal goed onderrigten correspondent der Hamburger *Börsenhalle*, hare aanleiding in de onverwachte wending, die de aangelegenheid der Donau-Vorstendommen genomen heeft. Volgens den berigtgever had men zich, na de zamenkomst van den Keizer Napoleon en de Koningin Victoria te Osborne, te Weenen met de hoop gevleid, dat Frankrijk zich met de door zijne diplomatie ter zake van de Moldavische verkiezingen behaalde overwinning zou vergenoegen; men begon echter thans in te zien, dat men zich daarin bedrogen had, dat Frankrijk en Rusland hunne plannen aangaande de vereeniging der Vorstendommen steeds wilden doordrijven, en dat Engeland in zijn tegenwoordigen moeijelijken toestand niet gezind noch bij magte zou wezen om daaraan tegenstand te blijven bieden, zoodat Oostenrijk in dit opzigt geheel alleen zou staan. In deze omstandigheden was het noodig geoordeeld de genoemde staatsmannen te Weenen te vereenigen, ten einde onder hunne medewerking een besluit aangaande de verder te volgen staatkunde te nemen. Inmiddels zou te Weenen de tijding uit Konstantinopel ontvangen zijn dat de Porte, de moeijelijkheden voorziende waarmede zij bedreigd wordt, zich bereid verklaard zou hebben om het vroeger door lord Clarendon voorgestelde, en destijds door Oostenrijk goedgekeurde maar door Frankrijk verworpen ontwerp aan te nemen, en aan de beide Vorstendommen gemeenschappelijke regterlijke instellingen, een gemeenschappelijk finantieel beheer en een uitsluitend nationaal leger te bewilligen.

— Het Saksische ministerie heeft een verzoek der barmhartige zusters, om tot de dienst in het Katholieke gasthuis te Dresden te worden toegelaten, van de hand gewezen, met verwijzing naar het artikel der grondwet, hetwelk de stichting van nieuwe kloosters en de toelating van Jezuiten en andere geestelijke orden in Saksen verbiedt, en onder bijvoeging » dat deze beslissing voorts nog berust op andere politieke gronden van groot gewigt, die geene bijzondere ontwikkeling behoeven."

RUSLAND.

Berigten uit St. Petersburg van den 16den dezer melden dat de cavalerie van de keizerlijke garde thans geheel op den voet van vrede gebragt is, zijnde hare getalsterkte aanmerkelijk verminderd, zoodat zij niet langer drie maar slechts twee divisien uitmaakt.

ITALIE.

Onlangs is door Oostenrijksche dagbladen gemeld dat het Sardinische gouvernement zich door eene bepaalde belofte verbonden had om de Napelsche uitgewekenen van zijn grondgebied te verwijderen. Het officiele dagblad van Piemont, de *Gazzetta Piemontese*, logenstraft in zijn nommer van den 23sten dezer dat berigt, en verklaart dat het gouvernement zich de vrijheid voorbehouden heeft om jegens de uitgewekenen te handelen zoo als het zou goedvinden.

Ter zelfder tijd leest men in de dagbladen van Genua, dat eenige Toscaansche uitgewekenen op last der hooge regering uit die stad verwijderd zijn.

— De kardinaal Franzoni, de aartsbisschop van Turyn, die door het Sardinische gouvernement wegens verzet tegen het burgerlijke gezag van zijnen zetel verwijderd is en sedert eenige jaren te Lyon verblijf houdt, is onlangs te Rome gekomen; te gelijk vernam men van nieuwe onderhandelingen tot vereffening der, sinds lang aanhangige geschillen tusschen Piemont en den Roomschen Stoel. Thans wordt uit Rome, onder dagteekening van den 23sten dezer, gemeld dat de onderhandelingen met Piemont geschorst waren en dat de kardinaal Franzoni naar Lyon zou terugkeeren.

— Het Toscaansche gouvernement heeft de uitgave van een politiek dagblad, hetwelk te Florence door leden der orde van Jezus in ultramontaanschen geest geschreven wordt, *el Giglio*, voor den tijd van twee maanden verboden, wegens een artikel tegen een Belgisch blad, hetwelk als eene voor Toscana heugelijke gebeurtenis medegedeeld had, dat het den Roomschen Stoel niet gelukt was de groothertogelijke regering tot het aangaan van een concordaat over te halen.

TURKIJE.

Blijkens berigten uit Konstantinopel van den 16den dezer was het er op het politiek tooneel ongemeen stil; zelfs had de Fransche gezant, die zich door groote stiptheid in de vervulling zijner ambtspligten onderscheidt, de hoofdstad voor eenige dagen verlaten om in de omstreek uitspanning en verpoozing te zoeken. Er was nog wel sprake van aanstaande veranderingen in de zamenstelling van het Turksche ministerie, maar voor dit gerucht scheen geen grond te bestaan; in tegendeel, de leden van het kabinet waren onderling ongemeen eenstemmig, en hadden zeer onlangs bij eene plegtige gelegenheid een openlijk blijk van des Sultans tevredenheid over hunne diensten ontvangen. Tevens echter had de Sultan aan den gewezen groot-vesier Reschid-Pacha en aan andere afgetreden ministers gunstbewijzen verleend.

Dezelfde berigten melden dat de Porte door den slechten staat der finantien meer en meer belemmerd werd, maar dat zij evenwel voortging ondernemingen van openbaar nut te bevorderen.

Bij een besluit des Sultans is aan eenige Engelsche ondernemers, met name Price, Larkins en Joice, concessie verleend om in Klein-Azie eenen spoorweg aan te leggen van Samsun, aan de Zwarte Zee, tot Siwas over Amasia en Tokat. Het Turksche gouvernement waarborgt hun eene zuivere opbrengst van minstens zeven per cent over het voor de onderneming te besteden kapitaal, welks maximum op 4,500,000 ponden sterling is bepaald; maar het heeft geen aandeel in de dividenden voor zich bedongen. Een van de concessionarissen heeft zich terstond daarop naar Engeland begeven, om de noodige fondsen voor de onderneming bijeen te brengen; of dit hem in de tegenwoordige tijdsomstandigheden gelukken zal, wordt betwijfeld.

De werkzaamheden tot het aanleggen van eenen spoorweg tusschen Smyrna en Aïdin, waartoe reeds vroeger door de Porte concessie aan Engelsche ondernemers verleend is, zouden, volgens de boven aangehaalde berigten, eerstdaags op het terrein aangevangen worden.

Ook is, gelijk men weet, concessie verleend voor het aanleggen eener spoorweglinie tusschen Rassowa, aan den Beneden-Donau, en Kustendscheh, aan de Zwarte Zee. De aandeelen in deze onderneming zijn, gelijk verder gemeld wordt, te Konstantinopel algemeen verkrijgbaar gesteld, en een aanmerkelijk aantal daarvan was in de laatste week door het publiek genomen; verscheiden inlandsche bankiers behoorden onder degenen, welke daarvan het meest gekocht hadden.

— Volgens een telegraphisch berigt uit Jassy van jl. Zaturdag was de bevolking over het algemeen zeer tevreden over den afloop der gehouden verkiezingen. De gekozen volksafgevaardigden zouden reeds over acht dagen te Jassy bijeen komen, en de Europesche commissie voor de reorganisatie van het bestuur der Vorstendommen, welke te Bucharest vereenigd is, had twee van hare leden, namelijk den commissaris van Engeland en dien van Rusland, naar Moldavie afgevaardigd om door hunne tusschenkomst met die vergadering in betrekking te treden.

De Londensche *Globe* deelt twee voorvallen van zeer jonge dagteekening mede, uit welke blijkt dat de Porte aan de Mohammedanen thans volle vrijheid tot omhelzing der Christelijke godsdienst laat, hoewel zij het oog op deze zaak houdt en soms opzettelijk onderzoek doet of er bij zulke bekeeringen ook dwang gebezigd is.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 28sten September* 1857.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is het ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede, gelijk dit door de Commissie van redactie opgesteld, en in ons vorig nommer medegedeeld is, in behandeling genomen.

Nadat de Kamer zich met de algemeene strekking van dat ontwerp vereenigd had, is de eerste paragraaph zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Aan de overwegingen over paragraaph 2 hebben deelgenomen de heer van Hoëvell, die de Oost-Indische aangelegenheden ter sprake bragt, en de Minister van Kolonien, waarna die paragraaph onveranderd werd goedgekeurd.

Over de derde paragraaph had geene beraadslaging plaats.

De Kamer vereenigde zich met 31 tegen 14 stemmen met een amendement voorgesteld op de vierde paragraaph door den heer van Bosse, die achter den eersten volzin, luidende:

» Het is echter ook onze pligt, Sire! bij den gunstigen toestand, waarin de schatkist verkeert, te ijveren voor al die verbeteringen in 's Rijks finantien en in ons stelsel van belastingen, welke bevorderlijk kunnen zijn aan de welvaart van ons volk."

nog de volgende wenschte gevoegd te zien:

» Voortgezette schulddelging is daartoe, naar onze eerbiedige meening, noodzakelijk."

Op paragraaph vijf, luidende:

» Uwe Majesteit heeft aan de Staten-Generaal de vernieuwde voordragt aangekondigd van wetsvoorstellen tot bevordering van den aanleg van spoorwegen, tot regeling onzer regterlijke instellingen, met een aantal andere van belangrijken inhoud, welke onafgedaan zijn gebleven: het is ons ernstig voornemen die te onderzoeken met al den spoed, maar ook met al de zorg, welke zoo gewigtige onderwerpen vereischen."

werden twee wijzigingen voorgedragen: de eene door den heer van Heiden Reinestein, die voorstelde als 2de alinea bij deze paragraaph te voegen de volgende woorden:

» Overtuigd van de behoefte tot uitbreiding der spoorwegen in ons Vaderland zullen wij gaarne medewerken tot het verleenen van krachtige hulp daar waar die mogt worden noodig bevonden, en waar bijzondere krachten te kort schieten."

Welke wijziging met 42 tegen 4 stemmen werd verworpen.

Het tweede amendement was van den heer Dirks, die in overweging gaf om, gelijk in het oorspronkelijk opstel, ook hier vóór het woord *aanleg*, in het adres op te nemen de uitdrukking *hoogst wenschelijken*, welk voorstel met 25 tegen 21 stemmen werd goedgekeurd.

Bij de behandeling van paragraaph 6, luidende:

» Met dankbaarheid, Sire! heeft de Tweede Kamer dat Koninklijk woord vernomen, waarin Uwe Majesteit het gevoel uitdrukte eener dubbele behoefte om, bij de uitbreiding der stoffelijke welvaart, ook de zedelijke en verstandelijke ontwikkeling van het volk te behartigen. Zoo de menigvuldigheid der onderwerpen, wier behandeling bij voortduring de zamenwerking der wetgevende magt vereischt, de aanbieding van vele nieuwe wetsvoorstellen gedurende deze zitting niet zal gedoogen, wij stellen er prijs op, dat de voldoening aan het voorschrift der Grondwet omtrent het middelbaar en hooger onderwijs intusschen wordt voorbereid en geene andere vertraging zal ondergaan dan welke van tijdsbeperking onafscheidelijk is."

nam de Commissie van redactie de woorden *bij voortduring* weg, en vereenigde zich met het denkbeeld van den heer van Zuijlen van Nyevelt om achter het woord *voorbereid*, te lezen de volgende: » en wenschen dat de eindregeling van dit gewigtig onderwerp geene andere vertraging moge ondergaan", enz. gelijk in het ontwerp, waarna de paragraaph zonder hoofdelijke stemming werd aangenomen.

De Commissie van redactie wijzigde den aanhef van paragraaph 7 aldus:

» Uwe Majesteit heeft bij de Staten-Generaal herinnerd, dat" enz. gelijk in het ontwerp.

Het vastgestelde adres, dat met algemeene (47) stemmen werd aangenomen, zal aan Zijne Majesteit den Koning worden aangeboden door eene Commissie, bestaande uit den Voorzitter der Kamer, de Commissie van redactie, zijnde de heeren: Bosscha, de Brauw, van Hoëvell, Wintgens en Storm van 's Gravesande en uit de heeren van Heiden Reinestein, Meeussen en Stolte.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot voor 1855.

Nader verslag van den oogst in Noordbrabant.

Tarwe. De oogst van de tarwe is vrij goed en de qualiteit uitmuntend te noemen. Men schat de opbrengst per bunder op 20 tot 30 mud, wegende 75 tot 80 pond.

Rogge. De zaaitijd, die met uitzondering van enkele dagen gunstig was, heeft op de rogge een voordeeligen invoed gehad; de oogst was over het algemeen goed; vooral in het 6de district is hij zeer naar wensch uitgevallen. Het beschot, gewigt en stroo waren zeer bevredigend. De opbrengst wordt geschat per bunder op 20 tot 30 mud, wegende gemiddeld 75 pond.

Boekweit. De aanhoudende droogte en de schrale wind deden aan de boekweit veel schade. Zij is ook door hagelslag en vorst zeer geteisterd. Op sommige plaatsen, vooral in het 6de district, staat zij nog gemaaid op het veld; in het 9de district is de qualiteit van het reeds gedorschte goed en zwaar, doch de opbrengst zal hoogstens 18 tot 20 mud per bunder bedragen. Over het algemeen zal de oogst van dit gewas niet bevredigend zijn.

Haver. De haver heeft ten gevolge der droogte lang gekwijnd; zij is later iets verbeterd, doch de oogst kan meestal als slecht worden aangemerkt. De opbrengst wordt berekend per bunder op 28 tot 30 mud, wegende van 35 tot 45 pond.

Koolzaad. Het koolzaad was in het 9de district zeer olierijk en droog gewonnen, doch de opbrengst gering. Met uitzondering van weinige polders bragt het slechts 15 mud per bunder op, terwijl algemeen de oogst beneden den gewonen bleef. In andere streken is de oogst niet gunstiger geweest.

Erwten en *boonen* hebben minder dan in het vorig jaar opgebragt. In het 9de district was de hoedanigheid en het gewigt zeer voldoende; de opbrengst wordt op 18 tot 22 mud berekend.

Vlas is door de droogte slecht te voorschijn gekomen en op de meeste plaatsen dun bezet. In het 9de district is het vlas goed gegroeid, en niettegenstaande het eenigzins door hagel heeft geleden, bragt het daar van f 300 tot f 350 per bunder op.

Meekrap. In het 9de district groeide de oude tamelijk goed; de jarige leed in het begin veel door aanhoudende droogte; later heeft zich dit hersteld, doch op vele plaatsen zijn ten gevolge der droogte, die vooral in den planttijd heerschte, vele jarige planten gestorven.

Aardappelen werden veel en vroeg gepoot; het gewas kwam langzaam op, ten gevolge van het schrale en koude weder; de reeds vroeg geplante leden in Mei veel door nachtvorst, doch kwamen later weder bij en hebben weinig of niets door de ziekte geleden; de op het hooge land geplante hebben veel van de droogte geleden; de lager geplante staan allergunstigst. Men schat de opbrengst van 150 tot 180 mud per bunder.

Wortelgewassen. Wortelen, koolrapen, beetwortelen enz. zijn gedeeltelijk onder zeer ongunstige omstandigheden uitgezaaid geworden en

staan dun te velde, echter zijn zij door den later gevallen regen veel bijgekomen en beloven nog een middelmatig gewas.

Spurrie. De voorjaars-spurrie, welke meestal voor sapvoeder gebruikt wordt, was er niet veel gewassen, en gaf ook weinig zaad; de prijs daarvan heeft f 18 per mud bedragen.

Klaver. De klaver groeide in het voorjaar langzaam; de herhaalde nachtvorst was hiervan de oorzaak; door de aanhoudende droogte en groote hitte bleef ook de tweede snede ten achtere en werd de bloem op de meeste plaatsen verschroeid, zoodat de landbouwer zich thans reeds op de meeste plaatsen met opzigt tot het veevoeder in de grootste verlegenheid bevindt.

Graslanden en hooi. De weide- en hooilanden bragten minder dan gewoonlijk op; ook het nagras groeide weinig, ten gevolge van gebrek aan regen.

In het 6de district hebben de meeste goed gemeste weilanden niet meer dan 2000 pond per bunder opgebragt, terwijl de overige daar ver beneden zijn gebleven.

Onder de wetering- of irrigatie-weiden, die in dat district gevonden worden, heeft men bunders aangetroffen, waarvan men de opbrengst tusschen de 7000 en 7500 pond per bunder berekent, en waarvan de eerste snede voor 207 gl. het bunder is verkocht.

Met uitzondering van deze irrigatie-velden, zal het nagras niet veel opleveren en verre beneden het gewas van gewone jaren zijn.

De laag gelegen hooilanden in de omstreken van 's Hertogenbosch hebben voldoende gras geleverd.

Bij verpachting werd daarvoor meer dan het dubbele bedrag van hetgeen zij in vroegere jaren opbragten besteed.

Rundvee. De gezondheidstoestand van het rundvee is, niettegenstaande gebrek aan behoorlijk voedsel en drinkwater, voldoende geweest.

In het 9de district stierf een van elders ingevoerd rund aan de longziekte, doch deze ziekte heeft zich niet verder uitgebreid.

De vette, de dragende en de melkgevende runderen zijn prijshoudend, doch de prijzen van het overige vee zijn door schaarschte van voeder merkelijk gedaald.

Paarden bleven van ziekte verschoond, doch hadden ten gevolge der droogte minder voedsel. Bij voortduring worden hooge prijzen besteed.

Varkens. In het 9de district vertoonde zich in dit jaar eene ziekte onder de varkens waarvan doorgaans de dood het gevolg was; in de gemeente Wouw, waar voor het eerst deze ziekte in de maand Augustus uitbrak, stierven vele varkens; bij sommige die dadelijk bij het ontstaan der ziekte geslagt werden, bespeurde men dat de long en lever en soms ook de milt gevlekt en aangestoken waren, terwijl bij andere, die aan de ziekte gestorven waren, de long bijna geheel was verrot. De overige berigten omtrent den gezondheidstoestand der varkens zijn gunstig. De biggen van 6 weken en de jongen gelden van f 2 tot f 8.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 4 en 5 van het BIJBLAD I, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Eerste Kamer van den 25sten dezer;

en 2°. vel 2—4 van het BIJBLAD II, behelzende de verslagen van het verhandelde in de zittingen der Tweede Kamer van den 24sten en 25sten dezer;

terwijl met vorige nommers dier Courant reeds verzonden zijn: *a.* een vel van het BIJBLAD, behelzende het verslag van het verhandelde in de vereenigde zitting der beide Kamers van 21 September jl., gehouden, ter opening van de gewone zitting der Staten-Generaal; en *b.* vel 1 en 2 van het BIJBLAD I en vel 1 van het BIJBLAD II, houdende de laatstgenoemde vellen in de verslagen van het verhandelde in de zittingen der *Eerste* Kamer van den 22sten en 23sten en in de zitting der *Tweede* Kamer van den 22sten dezer.

Volgens de officiele opgaven was de staat der Nederlandsche rivieren als volgt:

September.	Uur der peiling.	Plaatsen of posten.	Hoogte aan de peilschaal.	Hoogte onder nul of het noodpeil.	In de laatste	Gewassen.	Gevallen.	September.	Uur der peiling.	Plaatsen of posten.	Hoogte aan de peilschaal.	Hoogte onder nul of het noodpeil.	In de laatste	Gewassen.	Gevallen.
	v.m.		el. dm.		ur.		Duim		v.m.		el. dm.		ur.		Duim.
		Waal.								**Neder-Rhijn.**					
22	»	Hulhuizen	9.34	»	24	»	1	23	»	Arnhem	7.70	»	24	»	4
23	»	»	9.30	»	24	»	4	24	»	»	7.69	»	24	»	1
24	»	»	9.28	»	24	»	2	25	»	»	7.64	»	24	»	5
		Neder-Rhijn.								**IJssel.**					
22	»	Pannerden	9.29	»	24	»	1	23	»	Westerv.	8.27	»	24	»	5
23	»	»	9.25	»	24	»	4	24	»	»	8.24	»	24	»	3
24	»	»	9.23	»	24	»	2	25	»	»	8.21	»	24	»	3

Hoogte der Maas te Grave: 23 September 4 vt. 99 dm. gevall. 3 dm.
24 » 4 » 97 » » 2 »
25 » 4 » 93 » » 4 »
26 » 4 » 94 » gewas. 1 »

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Zeeland.*

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 10den October 1857, des voormiddags ten 11 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg, worden Aanbesteed:

het voortzetten der Oeververdediging wederszijds de Havendijken van het Kanaal van Neuzen, bestaande in het leveren en storten van 2285 last gewonen Doornikschen Steen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen te voren, met uitzondering van den dag vóór de Besteding, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Middelburg en den Ingenieur Dirks te Neuzen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Provincie *Utrecht.*

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 10den October 1857, des namiddags ten 3 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 8ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, worden Aanbesteed:

het wegbreken van de oude Vleugelbeschoeijing beneden de Hulpschutsluis te Vreeswijk, en het daar ter plaatse maken eener Kade van Bazaltsteen, aansluitende aan den Westelijken vleugelmuur van genoemde sluis.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende op Woensdag den 7den October 1857 de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, des voormiddags ten 10 ure, en voorts nadere informatien zijn te bekomen bij den Hoofdingenieur jhr. J. Ortt van Schonauwen, en bij den Adspirant-ingenieur A. J. H. van Beusekom, beiden wonende te Utrecht.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden *October*, *November* en *December* 1857, en *niet langer*, ten kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der Pensioenen ten laste van den Staat, loopende over de *derde* drie maanden dezes jaars; zullende gezegde betaling aanvang nemen op Vrijdag den tweeden October aanstaande, en voorts geschieden dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 24sten September 1857.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden dat, op den kant van het diep in *het IJ*, aan den Zuidwal, van *Amsterdam* afkomende, juist bij het oploopen van den *Paardenhoek*, een met steen geladen Tjalkschip gezonken ligt in 34 palmen diepte, op het merk: *twee gele molens op Zeeburg nog niet aan elkander.* Wanneer de mast, welke nog staande is, mogt vallen, zal eene ton op het wrak geplaatst worden.

's Gravenhage, den 9den September 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat volgens berigt van Zr. Ms. consul te *Buenos-Ayres*, dd. 30 Junij jl., twee nieuwe lichttorens zijn opgerigt: de eene op de zoogenaamde *Engelsche bank*, de andere op het eiland *Loboo*; zij zijn gelijk aan die van de banken *Ortiz* en *Chico.*

De schepen zullen voor elken lichttoren een regt betalen, bedragende per ton 25 centimes van een reaal, waarvan er acht in eene Spaansche mat gaan. Volgens datzelfde berigt is het tarief der loodsgelden herzien en verlaagd geworden.

's Gravenhage, den 9den September 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, volgens officiele mededeeling, op den 1sten October aanstaande zal ontstoken worden een licht in den nieuw gebouwden lichttoren op *Kaap St. Sebastiaan*, in de provincie *Catalonie*, Koningrijk *Spanje.*

's Gravenhage, den 18den September 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSCHE ZAKEN.

*** Op den 12den October eerstkomende zal, bij inschrijving, worden Aanbesteed de leverantie van den Turf, de Haardkolen en het Brandhout, benoodigd voor de dienst van het Departement van Buitenlandsche Zaken, gedurende het jaar 1858; een en ander op de voorwaarden, welke van heden af ter lezing liggen in het gebouw van gemeld Departement; zullende de inschrijvingen voor die Aanbesteding aldaar moeten zijn ingediend vóór of op gemelden dag, des middags ten 12 ure.

*** Op Woensdag den 21sten October aanstaande, des middags ten twaalf ure, zal door het Collegie van Regenten over het Huis van Arrest te Breda, in dat gesticht, worden overgegaan tot het openbaar Aanbesteden van het Onderhoud der Gevangenen gedurende het jaar 1800 acht en vijftig, van af 1°. Januarij tot ultimo December.

De Voorwaarden van Aanbesteding liggen ter lezing in de Koffijhuizen: de Beurs van Breda, het Gouden Kruis, het Hof van Holland en de Logementen de Zwaan en het Wapen van Nassau, alsmede in het gesticht te Breda.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de Heeren President en Secretaris van het Collegie, Mr. J. F. C. J. de Rolj en Mr. H. L. Maarschalk, mitsgaders bij den Concierge van het gesticht.

AANBESTEDING.

Het Collegie van Regenten over het Cellulair Huis van Arrest te Gorinchem zal op Donderdag den 29sten October 1857, des namiddags ten half zes ure, aldaar in het openbaar Aanbesteden bij inschrijving en opbod, en onder hoogere goedkeuring:

het leveren van benoodigdheden voor het Onderhoud der Gevangenen in voornoemd Huis van Arrest gedurende het jaar 1858.

De Voorwaarden der Aanbesteding zullen van heden af aan voor een iegelijk ter lezing liggen bij den Regent-Secretaris van dat Collegie en in het Huis van Arrest aldaar.

Het Collegie van Regenten voornoemd,
P. L. Begram van Jaarsveld, *Vice-President*.
C. E. Boonzajer, *Secretaris*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 16den October aanstaande, 's avonds ten half zeven ure, zal in eens finaal, in het Huis van Arrest te Sneek, op de aldaar en bij W. M. de Boer, T. Sevensma, W. van Eijck van Heslinga en F. Slager ter lezing liggende Voorwaarden, worden Aanbesteed:

het leveren der benoodigdheden tot het onderhoud en de verpleging der Gevangenen, over het jaar 1858.

Namens het collegie van Regenten over het Huis van Arrest te Sneek.
P. S. Noyon, *Lid en Secretaris*.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur aan den Helder zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het Bouwen van Woningen in het Fort Erfprins aan den Helder.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Vrijdag den 9den October 1857, des voormiddags ten 11 ure, in het locaal Tivoli aan den Helder, alwaar van den 1sten October 1857 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur aan den Helder.

*** De Intendant in de 2de Militaire Administrative Directie zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, op Woensdag den 14den October 1857, ten behoeve der Garnizoens-bakkerij te Utrecht, Aanbesteden de Leverantie van:

4 Last Kubanka-Tarwe, wegende minstens 77 pond het mud;
8 » Jarige Rhijn-Tarwe, wegende minstens 77 pond het mud;
8 » en 6 Mud Jarige Rogge, wegende minstens 72 pond het mud.

De Voorwaarden tot deze Aanbesteding liggen, van den dag der aankondiging dezes, op het Bureau van voornoemden Intendant voor de gegadigden ter lezing; zullende wijders de Monsters en de Omslag van het Inschrijvingsbiljet van hetzelfde merk moeten voorzien wezen.

Utrecht, den 26sten September 1857.

De Intendant voornoemd,
De Watteville.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** De Burgemeester van Goedereede roept bij deze, ter voldoening aan art. 555 van het Wetboek van Koophandel, voor de *eerste maal* op elk en een iegelijk die vermeenen mogt ter reclame geregtigd te zijn van een Anker met IJzeren Stok, honderd zeven el Ketting en vijf el Touw, gemerkt *BROWN, LENOXS, IMPROVD*, Z 357, 17—36, 10073, in het zeegat gevischt, om zich ten spoedigste, onder overlegging der vereischte bewijzen, franco te adresseren aan

den Burgemeester voornoemd,
Goekoop Dz.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij geregistreerd Vonnis der Arrondissements-regtbank te Middelburg van den 23sten September 1857, is *Elisabeth Adriana Klaassen*, Weduwe *Willem van Heusden*, wonende te Middelburg, onder Curatele gesteld ter zake van Krankzinnigheid, op de vordering daartoe ingesteld door *Willem Lodewijk Klaassen*, te Middelburg, waarvan aankondiging ingevolge de wet.

De Procureur van den verzoeker,
[Kosteloos.] J. M. Brievé.

*** Bij Acte, op den 21sten Augustus 1857 te Amsterdam onder de hand geteekend, is tusschen ons ondergeteekenden, *Gerard Cramer*, *Gerard Cramer* Junior en *Hendrik Anthonij Cramer*, allen van beroep Kamerbehangers en te Amsterdam woonachtig, Vennootschap aangegaan betrekkelijk het uitoefenen van Kamerbehangers-Affaire en hetgeen daaraan is verbonden en daarmede in verband is staande; en omtrent dezelve Vennootschap overeengekomen:

1°. dat de Firma zal zijn *G. Cramer & Zonen*, die door elk onzer zal worden geteekend, doch tot geene andere dan de Vennootschap betreffende zaken;

2°. dat de Vennootschap aanvang heeft genomen op den 1sten Mei 1857, om, in geval van opzegging vóór of op den 30sten Junij 1861, te eindigen op ultimo December 1861, doch om, bij gebreke van opzegging, gedurende een jaar te worden voortgezet, en zoo van jaar tot jaar; en

3°. dat, bij overlijden van een onzer, de Vennootschap met betrekking tot den overledene zal ophouden met ultimo December volgende op het overlijden.

G. Cramer.
G. Cramer *Jr.*
H. A. Cramer.

*** Bij Acte, den 26sten September 1857, voor den Notaris Mr. *J. H. Knottenbelt* en getuigen, te Vlaardingen verleden, behoorlijk geregistreerd, is ontbonden de Vennootschap tusschen de heeren *Johannes Adrianus van Dusseldorp* en *Johannes van Dusseldorp*, onder de firma van *C. van Dusseldorp en Zonen* te Vlaardingen, aangegaan tot de uitoefening van het bedrijf van Pelmolenaar, tot den handel in gepelde en ongepelde rijst, gerst en gort en tot het uitoefenen eener Kalkbranderij.

Zijnde daarbij bepaald, dat de heer *Johannes van Dusseldorp* belast is met de vereffening der zaken en alleen geregtigd is tot het ontvangen van alle uitstaande gelden en het geven van quitantie daarvoor, en dat hij de zaken der ontbondene Vennootschap voor eigen rekening zal voortzetten en daartoe zal kunnen blijven gebruiken de firma *C. van Dusseldorp en Zonen*, echter geheel alleen voor zijne eigene rekening, bate of schade.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging ter voldoening van Art. 31 van het Wetboek van Koophandel.

AANKONDIGINGEN VAN VERTALINGEN VAN BOEKWERKEN, ENZ.

*** De Uitgevers G. B. van GOOR, te Gouda, en P. A. de JONG te Arnhem, debiteren met goed succes:

DE STAATSBLADEN
VAN HET
KONINGRIJK DER NEDERLANDEN,

het Boekdeel 1813—1840 met Register, Linn. Bd. f 18.00, Led. Bd. f 20.00,

het Boekdeel 1841—1850 met Register, Linn. Bd. f 14.00, Led. Bd. f 15.50,

terwijl ook de Jaargangen 1841—1855 elk afzonderlijk tegen f 1.25 verkrijgbaar zijn.

Bovenstaande bevatten al de *Wetten*, *Besluiten*, *Reglementen*, *Ordonnantien*, *Publicatien*, *Proclamatien* enz., die sedert 21 Nov. 1813 tot heden van Gouvernementswege zijn uitgegeven. Een Algemeen Register, alphabetisch geordend, is aan de complete Boekdeelen toegevoegd, zoodat men met een oogopslag het begeerde stuk kan vinden.

IN- EN UITGAANDE REGTEN EN ACCIJNSEN.

Driemaandelijksche Prijs-courant,

loopende over het Vierde Quartaal 1857, volgens welke sommige, bij de waarde belaste artikelen zullen kunnen worden gedeclareerd, in voldoening aan artikel 123 der Wet op den Ophef der Inkomende en Uitgaande Regten en Accijnsen, van den 26sten Augustus 1822, opgemaakt door de Heeren E. G. van IJsendijk, A. J. B. van Waijenburg, G. de Vries, J. Glasius, W. Voute, G. C. Calkoen en C. Ingenohl, allen te Amsterdam woonachtig, als daartoe gequalificeerd.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN.	HOEVEELHEID.	BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN.	HOEVEELHEID.
SPECERIJEN EN KRUIDENIERIJEN.			DROOGERIJEN.		
(*Voor zooverre deze bij het tarief niet zijn vrijgesteld.*)			Radix Galangae	f 56.00	de 100 N.p.
			Radix Gentianae	20.00	» » »
			Radix Senecae	3.00	het Ned. p.
			Radix Serpentariae	1.60	» » »
Foelie, blanke	f 2.30	het Ned. p.	Sabadilla	0.55	» » »
» ongegarbuleerde	2.10	» » »	Sal Ammoniac	0.38	» » »
» korte	1.80	» » »	Sem. Foeni Græci	20.00	de 100 N.p.
Nagelen, Amboina	0.70	» » »	» Staphisagriae	45.00	» » »
» van Cayenne en Bourbon	0.60	» » »	Tamarinden	18.00	» » »
			Tappiocca	0.38	het Ned. p.
			VERWWAREN.		
Notenmuscaat, gave	2.60	» » »	Geel Napelsch	50.00	de 100 N.p.
Notenmuscaat, ongegarbuleerde	1.70	» » »	Geel Mineraal	60.00	» » »
Notenmuscaat, gestoken	1.90	» » »	Geel Chromaat-	0.70	het Ned. p.
Notenmuscaat, in stukken	0.80	» » »	Geel Schijt-	20.00	de 100 N.p.
Cauris, witte	0.20	» » »			
Soya	55.00	de 100 kan.	Lak, Italiaansch of Terra Siena	11.00	» » »
DROOGERIJEN.					
Balsam Copaiv	2.00	het Ned. p.	Omber	7.50	» » »
» Peruv.	6.75	» » »	Opriment	75.00	» » »
Cortex Sima Ruba	1.10	» » »	Puimsteen	6.00	» » »
Coculus	25.00	de 100 N.p.	Quercitron	15.00	» » »
Flores Cassiae	1.70	het Ned. p.	Saccharum Saturni	0.56	het Ned. p.
Granaatschillen	16.00	de 100 N.p.	Thus	14.00	de 100 N.p.
Gum Asphalt	0.40	het Ned. p.	WALVISCHBAARDEN.		
Lichen Island.	15.00	de 100 N.p.	(*Voor zoover deze bij het Tarief niet zijn vrijgesteld.*)		
Nuces Vomicae	10.00	» » »			
Oculi Cancri	4.50	het Ned. p.			
Oleum Laurinum	160.00	de 100 N.p.	Groenlandsche visscherij	400.00	de 100 N.p.
Radix Chinae	12.00	» » »	Ondermaats- dito.	200.00	» » »
Radix Columbae	0.35	het Ned. p.	Zuidzeebaarden	350.00	» » »
Radix Contrajervae	1.90	» » »	Dito schoongemaakt	450.00	» » »

Amsterdam, 26 September 1857.

Conform gecertificeerd,
De Provinciale Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in Noordholland,
Scholten van Aschat.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Maandag 28 September 1857.

	pCt.					pCt.			
Nederl. W. Sch.	2½	63⅜	63½	63⅜	Spanje. Nieuwe 3% thans	1¼	25⅜	25½	25⅜
Dito dito	3	76 11/16	76¾	—	Buitenlandsche	3	42½	42⅝	—
Dito dito	4	97	—	—	Binnenlandsche	3	37⅝	37 11/16	—
Syndicaat	3½	—		—	Portug. Te Lond.	3	45	45⅛	45⅛
Handel-maatsch.	4½	151½	151¾	151½	Oostenr. Metall. 1816-1852	5	74⅝	—	—
Belgie. Bij *Rothschild*	2½	52	—	—	Dito Zilv. Nation.	5	76½	76⅝	—
Rusl. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	105	—	—	Dito Zilver 1849-1854	5	86⅝	—	—
Dito 1828-1829.	5	104¼	—	—	Dito 1847-1852	2½	38⅝	38 13/16	—
Dito 1840.	4	86⅜	—	—	Braz. Lond. 1824	5	—	—	—
Stieglitz	4	86¼	—	—	Mexico Londen.	3	—	—	—
Dito 1854.	5	—	—	—	Grenada id.	2¾	—	—	—
Dito 1855.	5	101	—	—	Venezuela id.	4	—	—	—
Engelsche	4½	—	—	—					

Onbeduidende markt, Oostenrijksche begeerd.

Londen, heden.
Consols . . . . . 3 pCt. 90 à —

Parijs heden.
Fransche rente. . . . 3 pCt. — à —

Weenen, heden.
Metalliek. . . . . 5 pCt. — à —
Nationale. . . . . 5 — à —
Wissel Londen . . . — à —

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.